

Патријарх Порфирије: Да Господ умудри немудре

Његова Светост Патријарх српски г. Порфирије началствовао је 20. јуна, на празник Силаска Духа Светог на апостоле, светој архијерејској Литургији у Цркви Свете Тројице у Сремчици, уз саслужење изабраног Епископа марчанског г. Саве и свештенства Архиепископије београдско-карловачке.

Беседу Његове Светости Патријарха изговорену том приликом доносимо у целости.

„Браћо и сестре, радујем се заиста у Духу Светоме што сам данас у овом предивном крају надомак Београда. У овај крај је, поред оних који су раније живели, дошло мноштво људи са свих страна: са Косова, из Босне и Херцеговине, из Далмације и осталих делова Хрватске. Дошло је силом прилика, јер вероватно би свако најрадије волео да остане у свом дому. Али дошли смо овде као што су некада дошли апостоли у Јерусалим. А онда је, на данашњи дан, дошло у Јерусалим мноштво људи са свих страна света да чује апостоле. Данас је дан када се сећамо тога догађаја, а који Цркви зовемо Духови, а то је празник Цркве. То је педесети дан од славног Васкрсења Христовог.

Васкрсење ми зовемо и Пасхом, што значи прелазак, прелазак из пролазности у непролазност, прелазак из смрти у живот. Као што су некад они, који су припадали изабраном народу, избегавши из ропства мисирског дошли на гору Синај и у педесети дан добили таблице на којима је писала воља Божја, на којима је Мојсије добио од Бога и у тим таблицама дефинисан је исправни начин живота у два смера. Један смер у хоризонталу, односно, на тим таблицама пише како треба да се у свакодневном животу ми људи односимо једни према другима. Исто тако на тим таблицама је био и вертикални, усправни смер, а то значи какав наш однос треба да буде према Богу да бисмо могли да имамо онда дарове Духа Светога – љубав, радост, мир, дуготрпљење, веру, како каже апостол Павле: све оно што јесте врлина, да бисмо кроз то могли да остваримо смисао свога постојања. И као што је у педесети дан Бог рекао људима какав треба да буде њихов живот да би био исправан, тако и у педесети дан по Васкрсењу Христовом мноштво људи се окупило у Јерусалиму. То су били људи који су говорили различитим језицима. Стога нису могли да разумеју једни друге јер различити језици, смућења међу људима, немогућност да

се разумеју, јесте последица греха. Онда кад је човек, што је описно у Старом Завету, усхтео да сазида Вавилонску кулу, да досегне небо, сам зидајући степенице ка небу, не рачунајући на благодат Божју, не рачунајући на љубав Божју, када је једном речју помислио човек да постане Бог, онда је Бог помутио разумевање међу људима, створио је мноштво језика тако да је свако говорио другим језиком и нико никога није могао да разуме.

Уосталом, браћо и сестре, и ми живимо у времену неразумевања, у времену помућених језика, у времену борбе да се влада језиком, да се ствара језик, да се у језик смештају значења која најчешће не разумемо а која треба да угрозе људско достојанство; значења која треба да помуте и укину оно што се зове икона Божја у нама; значења која треба да створе вештачки живот, која замагљују оно што заправо јесте Богом дано и што је природно. Наравном, моћници овога света хоће да владају језиком, стварају језик као оруђе и оружје и онда владају њим. Један писац, пророк, по имену Орвел, рекао је да ко хоће да влада светом, ко хоће да вада људима мора да влада језиком.

И у наше дане браћо и сестре, сведоци смо употребе језика не да би језик био спона међу људима, не да би премошћавао разлике међу људима, не да би лечио људе, не да би кроз језик ми једни другима били лек, него језиком у наше дане хоће да нас поларизују, да нас деле. Ових дана смо се суочили са таквим догађајем који хоће да људе поларизује, који хоће да удаљује, који хоће да дели помоћу језика, помоћу речи. Ради се о ономе што се десило у Црној Гори. Они који су на крилима и кроз снагу митрополита Амфилохија дошли на места на коме треба да граде мостове, да отупе оштрице, да зближе људе независно од тога ко ком народу припада и на који начин се моли Богу, они су изневерили поверење добијено од митрополита. Изневерили су самим тим, усуђујем се да кажем, и благодат Божју и ставили су се у службу сила овога света које постоје искључиво и само на поларизацијама. Како неко може нама управљати? Тако што ће нас поларизовати, што ће нас поделити, па једне прогласити за беле а друге за црне, једне за добре, друге за зле. И онда, давно је латинска пословица рекла: завади па владај. Сви ми који живимо на овим просторима имамо своје посебности, имамо своје специфичности. Али није нам те разлике Бог

дао да бисмо били удаљени једни од других, да се не бисмо међусобно разумевали као што је то случај кад је помутио језике код људи који су хтели да владају светом зидајући Вавилонску кулу.

Подржавамо да сваки народ има своју државу. У томе видимо благослов, у томе видимо израз слободе, у томе видимо могућност да свако свој посебан, специфични дар развија, да га умножава, да кроз тај дар буде препознатљив другоме и да кроз тај дар дарује себе другоме, и да кроз тај дар прима другога себи у своје наручје. Али онда су они који су испливали на једрима молитве, на снази митрополита Амфилохија, у атмосфери Цркве, да би то што је Црква, да би то што ми данас славимо и промовисали и сведочили и борили се за то, а не измишљали дефиниције и појмове. Имам право, браћо и сестре, то са вама да поделим, јер силом прилика сте дошли овде из разних крајева, не својом вољом, и опет у храму се окупљате, у храму који је посвећен Светој Тројици, на дан Педесетнице, на дан Духова долазите овде да посведочите да у Христу и у Цркви Духови о томе сведоче, и догађаји, проповеди светих апостола у Јерусалиму; да језици постоје као дар Божји, да појмови постоје, да дефиниције постоје да бисмо једне друге препознали, да бисмо се једни другима приближили. Имам право да то кажем вама јер и сам сам безброј пута био на разним стратиштима, на местима где су на најжасније начине страдали људи, огроман број људи. Никада се нисам бавио бројкама, никада нисам лицитирао жртвама. Немало пута био сам заједно са митрополитом Амфилохијем на таквим местима. И никада нисмо се бавили математиком и бројевима и никада се нисмо бавили ко је први почео, ко је више крив, ко је више коме нанео зла, јер сам био свестан да се налазим на месту манифестације зла. Без обзира на то ко су жртве, да ли припадају овоме или ономе народу, овој или оној вери, достојне су најдубљег поштовања и најснажније молитве. Те жртве где год да су, места на којима сам био од Јасеновца, Јадовна до Пага, у мени су будила само снагу и спремност да учиним све да сведочим Јеванђеље Христово. То и ви данас радите! А људи који су чинили злодела, исписали су се из људи, исписали су се из сваког народа. Они не припадају људскоме роду. Нека Бог буде милостив и њима. Није наше да судимо јер нисмо судије. Али овде у историји то можемо рећи. Никада нисам ни помислио да дам дефиницију, заједно са митрополитом Амфилохијем, како се зове то што су злочинци учинили недужним жртвама. Знајући да управо то што пошто-пото хоћемо дефиниције, које не говоре о суштини онога што се ту десило, о страшној манифестацији зла и о ужасној потреби свакога човека да се каје, да тражи опроштај и да прашта. Никада, дакле, ни на једном месту заједно са митрополитом Амфилохијем, заједно са многим свештеницима и монасима, верним народом из Црне Горе нисам то

чинио. Нисмо то чинили зато што знамо да је језик дат да продремо до срца једни других. На Духове апостоли говоре једни језиком, а сви их разумеју на свом језику, јер они говоре језиком љубави, језиком Духа Светога, језиком праштања а не језиком који диже кинеске, берлинске и сваке друге зидове међу браћом.

Нека Господ молитвама митрополита Амфилохија и молитвама нашег патријарха Иринеја, и молитвама свих светих из Црне Горе, Србије и читаве васељене, умудри немудре да знају да су закратко ту где су, и сви смо закратко ту где смо, и да нам ваља дати одговор на поверење које смо добили. Бог је љубав, Бог прихвата сваког човека, свакоме прашта. Али, Бог је и педагог, и ако изневеравамо поверење може нас поучити тамо где се најмање надамо. Браћо и сестре, на дан Духова праштајте ми што сам можда изнео и понеку горку реч. Али на дан Духова морамо се сетити да смо ми хришћани, да смо браћа и рекао сам да сви на овим просторима, где год да смо и ко год да смо, морамо у најмању руку бити свесни да је свако сваком потребан и да нико не може рећи ономе другоме ниси ми потребан. Апостоли су на Духове показали да су сви народи народ Божји, да су сви људи деца Божја, али потребно је да разумемо и прихватимо дар Божји, да све оно што нам је Бог дао препознамо и као одговорност и као задатак. Нека је срећан и благословен празник.

Заиста сам данас испуњен изобилном радошћу што сам овде са вама у Сремчици и сигуран сам да ћемо се још много пута виђати и овде и на другим местима. Хвала свештеницима који су приредили ове околности да можемо да служимо дивну Литургију, хвала појцима, деци која су се сабрала, Вама који сте дошли овде. Долазите у свој храм. Ту ћете бити ојачани и оснажени али и васпитани, васпитани Јеванђељем Христовим. Доводите овде своју

децу, да добију добре темеље, јер сигурно их чекају не мала искушења. Али, ако имају чврсту котву, чврст темељ, ма колико отишли далеко увек ће знати ко су и шта су имаће где да се врате и да изнова опет и опет буду обновљени.

Нека све Господ благослови! Нека је срећан празник нама овде, али и свој нашој браћи и сестрама у граду Београду, у Србији, изван Србије и у читавом свету. Живели на много година!" ❖

